

**III ЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЯҢА АЛЕКСАНДРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КЫРЫК ДҮРТЕНЧЕ СЕССИЯ

КАРАР № 4

Яңа Александровка авылы

«20» май 2019 ел

**Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
«Яңа Александровка авыл жирлеген»
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге №131-ФЗ Федераль законның 17 маддәсенен 1 пунктның 1 пунктчасы һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставының 35 маддәсенен 1 пунктның 1 пунктчасы нигезендә

Яңа Александровка авыл жирлеген Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Яңа Александровка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителүче үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын беренче чакырылышта кабул итәргә (Кушымта 1).

2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын махсус мәгълүмати стендларда халыкка игълан итәргә.

3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставына кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча киләсе составта эшче төркем төзергә:

- 1) Мехдиев Дамир Каюм улы - эшче төркем жетәкчесе;
- 2) Богданова Нэлли Витальевна - эшче төркем әгъзасы;
- 3) Шарагин Виктор Иванович - эшче төркем әгъзасы.

4. Яңа Александровка авыл җирлеге Советы депутатларының әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча тәкъдимнәре 2019 елның _____ кадәр эшче төркемгә кертелә дип билгеләргә.

5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча гражданнар тәкъдимнәре эшче төркемгә язма рәвештә түбәндәге адрес буенча жиберелә: Яңа Александровка авылы, Үзәк урам, 26 йорты, Яңа Александровка авыл җирлеге Советы башлыгы _____.

6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проекты буенча гавами тыңлауларны 2019 елның _____ 14.00 сәгаттә түбәндәге адрес буенча билгеләргә: Бөгелмә районы, Яңа Александровка авылы, Үзәк урам, 65в йорт (Авыл мәдәният йорты).

7. Халык алдында тыңлауларны Яңа Александровка авыл җирлеге Советының 2019 елның 20 маендагы сессиясенә №44 карары белән расланган «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Нигезләмәсе һәм гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе нигезендә үткәргә (2 һәм 3 кушымта).

8. Эшче төркемгә «Яңа Александровка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелгән Яңа Александровка авыл җирлеге Советы депутатлары төзәтмәләрен һәм гражданнарның тәкъдимнәрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, Уставны эшләп бетерергә һәм аны 2019 елның _____ кадәр Яңа Александровка авыл җирлеге Советы каравына кертәргә.

9. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

**«Яңа Александровка авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Д.К.Мөһдиев

Кушымта 1
Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Яңа Александровка авыл җирлеге Советының XXXIV сессиясенен № 4 карарына
«20» май 2019 ел

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының
«Яңа Александровка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге
Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмэләр проекты**

<i>Гамәлдәге редакция</i>	<i>Яңа редакция</i>
7 маддә. Җирлекнең җирле эһәмияттәге мәсьәләләре	
<p><i>1 бүлекнең 9 пункты:</i> «9) Җирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә җирлек территориясен төзекләндерүне оештыру</p>	<p><i>1 бүлекнең 9 пунктының яңа редакциядә баян итәргә:</i> «9) Җирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә Җирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук Җирлек чикләрендә урнашкан махсус саклана торган табигать территорияләре урманнарын, урманнарны куллануны, саклауны, яклауны, торгызуны оештыру» <i>(29.12.2017 №463-ФЗ Федераль закон)</i></p>
	<p><i>Түбәндәге редакциядәге яңа 2-6 бүлекләр белән тулыландырырга:</i> «2. Җирлекнең җирле үзидарә органнары Бөгелмә муниципаль районы җирле үзидарә органнары белән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, Җирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә, үз вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыру турында килешүләр төзәргә хокуклы. 3. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Җирле үзидарә органнарына бирү федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла. Җирлек җирле үзидарә органнары федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә, бу максатларга бүлеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә, бирелгән дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырган өчен җаваплы. Тапшырылган вәкаләтләргә гамәлгә ашыру дәүләт контролендә тора. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны контрольдә тоту</p>

	<p>шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.</p> <p>Яңа Александровка авыл жирлеге Советы үз вәкаләтләре чикләрендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Жирлек жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалану очраklarын һәм тәртибен билгеләргә хокуклы.</p> <p>4. Яңа Александровка авыл жирлеге башкарма комитеты чираттагы финанс елына авыл жирлеге бюджетын төзү һәм аның үтәлеше турында хисап төзү вәкаләтләрен тапшыру турында Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының финанс органы белән килешү төзәргә хокуклы.</p> <p>5. Яңа Александровка авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Финанс министрлығы белән Жирлек бюджетының касса үтәлеше буенча вәкаләтләрен тапшыру турында килешү төзәргә хокуклы.</p> <p>6. Авыл жирлеге жирле үзидарә органнары, Яңа Александровка авыл жирлеге Советы тарафыннан әлегә вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыру турында Карар кабул ителгән очракта, федераль законда билгеләнгән тәртиптә үзләренә тапшырылмаган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашалар.»</p>
<p>8 маддә. Жирлек жирле үзидарә органнарының Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән сорауларын хәл итүгә хокуклары</p>	
<p><i>1 бүлекнең 12 пункты:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;»</p>	<p><i>1 бүлекнең 12 пунктының түбәндәге редакциядә баян итәргә:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру;» (27.12.2018 N 498-ФЗ Федераль закон)</p>
<p>19 маддә. Территориаль ижтимагый үзидарә</p>	
<p><i>3 бүлек:</i> «3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре, Жирлек Советы тарафыннан, әлегә территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча билгеләнә.»</p>	<p><i>3 бүлекне яңа редакциядә баян итәргә:</i> «3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре <u>тиешле территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча</u>, Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.» (27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)</p>

Түбәндәге редакциядәге яңа 4.1 пункты белән тулыландырылган:

«4.1. Территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән вакыттан алып, тиешле жирлекләрнең, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы булып санала. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы норматив хокукий актлары белән билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

22 маддә. Ачык тыңлаулар

	22 маддә. Ачык тыңлаулар, фикер алышулар <i>(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)</i>
<i>10 бүлек:</i> «10. Ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе Жирлек Советы тарафыннан расланган ачык тыңлаулар турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.»	<i>10 бүлеккә яңа редакциядә баян итәргә:</i> «10. Әлеге маддәнең 3 өлешендә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе «Яңа Александровка авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Уставы һәм (яисә) Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына ачык тыңлаулар үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән үз вакытында танышуны, муниципаль берәмлек халкының ачык тыңлауларда катнашуын тәэмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезләнешен дә кертеп, тыңлаулар нәтижәләрен халыкка игълан итүне (бастырып чыгаруны) күздә тотарга тиеш.» <i>(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)</i>

53 маддә. Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре

<i>2 бүлекнең 12 пункты:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;»	<i>2 бүлекнең 12 пункты түбәндәге редакциядә баян итәргә:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;» <i>(27.12.2018 №498-ФЗ Федераль закон)</i>
--	---

73 маддә. Муниципаль хокукий актларны халыкка игълан итү (бастырып чыгару) һәм аларның үз көченә керү тәртибе

<i>3 бүлеккә түбәндәге эчтәлеккә яңа абзац белән тулыландырылган:</i> «Муниципаль хокукий актларны, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләргә халыкка игълан итү (бастырып чыгару) тәртибе Жирлек Уставы белән билгеләнә һәм федераль закон белән чикләнә торган муниципаль хокукий актлардан яки аерым нигезләмәләрдән тыш, танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.» <i>(18.04.2018 №83-ФЗ Федераль закон)</i>

Кушымта 2

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Яңа Александровка авыл жирлеге Советының XXXXIV сессиясенен № 4 карарына «20» май 2019 ел

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЯҢА АЛЕКСАНДРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ
III ЧАКЫРЫЛЫШ**

КЫРЫК ДҮРТЕНЧЕ СЕССИЯ

КАРАР № 5

Яңа Александровка авылы

«20» май 2019 ел

**«Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының
«Яңа Александровка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлегендә
ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында» Нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге №131-ФЗ Федераль законның 28 маддәсе, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 22 маддәсе нигезендә һәм «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышуда катнашу хокукларын тәэмин итү максатларында

Яңа Александровка авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Нигезләмәсен расларга (Кушымта 1).
2. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» 2011 елның 5 сентябрендәге Яңа Александровка авыл жирлеге Советының XXX сессиясенен №1 карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны жирлек территориясендәге мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә һәм «Интернет» челтәрендә – Бөгелмә муниципаль районының рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

**«Яңа Александровка авыл жирлеген»
муниципаль берәмлеген башлыгы**

Кушымта 1

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Яңа Александровка авыл жирлеге Советының XXXXIV сессиясенен № 4 карарына «20» май 2019 ел

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ЯҢА АЛЕКСАНДРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибен билгели (алга таба - ачык тыңлаулар).

1.2. Халык алдында тыңлаулар Яңа Александровка авыл жирлеге Советы, Яңа Александровка авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турындагы хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен үткәрелә.

1.3. Гражданнар тыңлауларны үткәру инициативасын инициатив төркем аша гамәлгә ашыра, ул жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукына ия «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы арасыннан формалаша.

2. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ БИЛГЕЛӘНЭШЕ

2.1. Халык алдында тыңлаулар халык, Яңа Александровка авыл жирлеге Советы, Яңа Александровка авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Яңа Александровка авыл жирлеге Советы яки халык инициативасы буенча үткәрелә торган халык алдында тыңлаулар Яңа Александровка авыл жирлеге Советы тарафыннан, ә Яңа Александровка авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелүчесе - Яңа Александровка авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2.2. Халык тыңлауларына чыгарга тиеш:

1) «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү муниципаль хокукый акты проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик Уставта

беркетелгэн жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аларны хәл итү вәкаләтләрән Россия Федерациясә Конституциясенә, федераль законнарға туры китерү максатларында гына кертелә торган очрақлардан тыш;

2) «Яңа Александровка авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) «Яңа Александровка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору турында мәсьәләләр»;

4) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешә стратегиясә проекты.

2.3. Гавами тыңлаулар үткәрү турындагы карар, законнарда һәм әлегә Нигезләмәдә каралган очрақлардан тыш, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешә стратегиясә проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә, тиешлә орган яисә муниципаль берәмлекнең вазыйфай заты тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты каралганчыга кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

2.4. Гавами тыңлаулар үткәрү турындагы карар, гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләрне күрсәтеп, муниципаль берәмлек Уставы проекты, шулай ук әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында хисап, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешә стратегиясә проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр буенча гавами тыңлаулар уздыру урынын һәм вакытын күрсәтеп, законнарда һәм әлегә Нигезләмәдә каралган очрақлардан тыш, 5 көннән дә соңга калмыйча бастырылып чыгарылырга тиеш.

2.5. Устав проекты, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Яңа Александровка авыл жирлегә Советы тарафыннан билгеләнгән әлегә Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, күрсәтелгән муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук аның фикер алышуында гражданның катнашу тәртибен рәсми игълан итәргә тиеш (2 Кушымта).

2.6. Яңа Александровка авыл жирлегә Советының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы карарында күрсәтелә:

1) ачык тыңлаулар темасы;

2) халык тыңлаулары үткәрү датасы, вакыты, урыны;

3) халык тыңлаулары үткәрү буенча махсус төзелгән комиссия яки эш төркемә составы.

3. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

3.1. Халык тыңлауларын әзерләү һәм үткәрү « Яңа Александровка авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә жирле үзидарә органнары тарафыннан (алга таба - халык тыңлауларын оештыручы) гамәлгә ашырыла.

3.2. Халык тыңлауларын эзерләү һәм үткәру процессында халык тыңлауларын оештыручы тәэмин итә:

- халык тыңлауларында катнашучыларның башлангыч составын билгели;
- чыгышлар эзерләргә кирәк булган мәсьәләләр исемлеген билгели;
- ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча докладчыларның башлангыч составын билгели;
- ачык тыңлаулар үткәру регламентын билгели;
- халык алдында тыңлаулар өчен чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәرمәләр һәм тәкъдимнәр жыюны гамәлгә ашыра;
- халык тыңлаулары нәтижәләре буенча кирәкле белешмә материаллар, йомгаклау документлары проектларын эзерли;
- ачык тыңлаулар беркетмәсен алып баруны тәэмин итә;
- халык тыңлаулары нәтижәләре буенча тәкъдимнәр эзерләүне оештыра;
- халык тыңлаулары нәтижәләре буенча бәяләмәне халыкка житкерүне тәэмин итә.

3.3. «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халык алдында тыңлаулар үткәру турындагы карар игълан ителгән көннән алып, аларны үткәру көненә кадәр, Яңа Александровка авыл жирлеге башлыгына халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, шул исәптән муниципаль хокукый актың гавами тыңлауларына чыгарыла торган төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы. Яңа Александровка авыл жирлеге Башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәرمәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр халык тыңлауларында катнашучыларның мәгълүматларына житкерелә.

4. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНДА КАТНАШУЧЫЛАР

4.1. Жәмәгать тыңлауларында катнашырга чакырыла ала:

- депутатлар;
- дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;
- эшчәнлекләре фикер алышына торган тема белән бәйле булган оешма, предприятие, учреждение житәкчеләре яки вәкилләре;
- экспертлар;
- сәяси партияләрнең төбәк һәм жирле бүлекләре, ижтимагый берләшмәләр вәкилләре;
- массакуләм мәгълүмат чаралары;
- «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче гражданныр.

4.2. Халык тыңлауларында үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән, халык тыңлауларын оештыручыга ачык тыңлаулар үткәру көненә кадәр 3 көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән гражданныр катнаша.

5. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

5.1. Ачык тыңлаулар утырышлар формасында үткәрулә.

5.2. Гавами тыңлауларда рәислек итүче жирлек Башлығы булырга мөмкин.

5.3. Ачык тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга ачык тыңлаулар темасы, ачык тыңлаулар үткәрү тәртибе турында хәбәр итә.

5.4. Рәислек итүче ачык тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә.

5.5. Рәислек итүче чират тәртибдә төп докладчыга (өстәмә докладчыга), шулай ук чыгыш ясарга теләк белдергән башка ачык тыңлауларда катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә.

5.6. Чыгышның вакыты, чыгыш ясаучылар саныннан һәм халык тыңлаулары үткәрү өчен билгеләнгән вакытлардан чыгып, рәислек итүче тарафыннан билгеләнә.

Рәислек итүче чыгыш ясаучылар санына карап, халык тыңлауларында катнашучыларның чыгыш вакытын чикләргә хокуклы.

5.7. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес игълан итәргә хокуклы.

5.8. Ачык тыңлауларда катнашучының чыгышы тәмамланганнан соң яки чыгыш ясау өчен бирелгән вакыт узгач, рәислек итүче ачык тыңлауларның башка катнашучыларына чыгыш ясаучының позициясе һәм (яки) аргументлары буенча төгәлләштерүче сораулар бирү һәм сорауларга җаваплар өчен өстәмә вакыт бирү мөмкинлеге бирә.

5.9. Сораулар язмача да, телдән дә бирелергә мөмкин.

5.10. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач, рәислек итүче, кирәк булганда, халык тыңлаулары барышында әйтелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен комиссия яки эшче төркем эъзаларына сүз бирергә мөмкин.

5.11. Ачык тыңлаулар үткәргәндә тәртип саклау ачык тыңлауларда катнашу өчен мәҗбүри шарт булып тора.

5.12. Халык тыңлауларында катнашучылар халык тыңлауларының барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәргә комачауларга хокуклы түгел. Халык тыңлауларында катнашучылар тарафыннан үткәрү тәртибен бозу очрагында, эшче төркем рәисе ачык тыңлаулар үткәрү урыныннан китүне таләп итәргә хокуклы.

6. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫ НӘТИЖӘЛӘРЕН РӘСМИЛӘШТЕРҮ

6.1. Ачык тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачык тыңлаулар беркетмәсендә ачык тыңлаулар үткәрүнең датасы һәм урыны, ачык тыңлауларда катнашучылар саны, Рәиснең, Секретаренең һәм комиссиянең башка эъзаларының фамилияләре, докладчының (өстәмә докладчы) һәм башка ачык тыңлауларда катнашучыларның исемнәре, докладчының кыскача эчтәлегә яки чыгышының кыскача эчтәлегә, башка шартлары чагылдырыла. Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык кисәтүләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма формада бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә теркәлә.

Йомгаклау протоколында түбәндәге нигезләмәләр булырга тиеш:

1) кергән тәкъдимнәрнең гомуми саны;

3) ачык тыңлауларга чыгарылган, эмма аларга кабул ителмэгэн мәсьәләләр;

4) халык тыңлауларында кабул ителгэн мәсьәләләр.

6.2. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм аның вәкаләтләре барлык вакыт дәвамында жирлек Советы материалларында саклана, ә бу вакыт узгач муниципаль архивка саклауга тапшырыла. Муниципаль архивта ачык тыңлаулар материалларын саклау вакыты Яңа Александровка авыл жирлегә Советы тарафыннан билгеләнә һәм ул дүрт елдан да ким булма алмый.

6.3. Халык тыңлауларының нәтижәләре ачык тыңлаулар үткәргәннән соң 5 көннән дә соңга калмыйча игълан ителергә тиеш.

6.4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проектын, авыл жирлегә бюджеты проектын һәм аның үтәләше турында хисап проектын, муниципаль берәмлекнең социаль-иқътисадый үсеш стратегиясе проектын, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләрне караучы Яңа Александровка авыл жирлегә Советы сессиясендә комиссия яки эшче төркем рәисе депутатларга комиссия эше турында, үткәреlgән гавами тыңлаулар нәтижәләре турында доклад бирә һәм йомгаклау беркетмәсен тәкъдим итә.

Кушымта 3

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Яңа Александровка авыл жирлеге Советының XXXXIV сессиясенен № 4 карарына «20» май 2019 ел

ХАЛЫК АЛДЫНДА ТЫҢЛАУЛАР ВАКЫТЫНДА МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТЛАР ПРОЕКТЛАРЫНА ГРАЖДАННАРНЫҢ ТӘКЪДИМНӘРЕН ИСӘПКӘ АЛУ ТӘРТИБЕ ҺӘМ «ЯҢА АЛЕКСАНДРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ ГРАЖДАННАРЫНЫҢ ФИКЕР АЛЫШУДА КАТНАШУЫ

1. «Яңа Александровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге гражданның муниципаль хокукий актлар проектлары буенча тәкъдимнәре Яңа Александровка авыл жирлеге Советына түбәндәге адрес буенча кертелә: 423220, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Яңа Александровка авылы, Үзәк урам, 236 йорты, язма рәвештә кушымта итеп бирелә торган үрнәктәге төзәтмәләр таблицасы формасында:

<i>№ п/п</i>	<i>Пункт, подпункт</i>	<i>Карар проекты тесты</i>	<i>Төзәт- мәләр тексты</i>	<i>Төзәтмәләргә исәпкә алып, проект тексты</i>	<i>Төзәтмә авторы (Ф.И.О., адрес, эш, уку урыны)</i>

Тәкъдимнәр муниципаль хокукий актлар проектларын халыкка игълан иткәннән соң (бастырып чыгару) яки «Интернет» челтәрендә – «Бөгелмә муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми порталында bugulma.tatar.ru һәм «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталы» интернет-ресурсында урнаштырганнан соң, бер ай дәвамында эш көннәрендә 8.00–17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

2. Чыгыш ясау хокукы белән ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар чыгыш ясаучыларга шәхсән түбәндәге адрес буенча бирелә: 423220, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Яңа Александровка авылы, Үзәк урам, 26 йорты.

Гаризалар ачык тыңлаулар үткәргүгә кадәр 5 көннән дә соңга калмыйча, эш көннәрендә 8.00 – 17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

3. Гражданның тәкъдимнәре карау өчен махсус төзелгән комиссиягә яисә муниципаль хокукий актлар проектларына кергән тәкъдимнәргә исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркемгә тапшырыла.